

Vergaderjaar 2019–2020

32 851

Grensoverschrijdende samenwerking (GROS)

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 59

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN
KONINKRIJKSRELATIES**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 maart 2020

Nederland en de landen om ons heen worden op dit moment in volle omvang geconfronteerd met het coronavirus. De maatregelen die zowel door Nederland als onze buurlanden zijn genomen om besmetting en verspreiding van het virus tegen te gaan hebben gevolgen voor de situatie in de grensregio's. Via deze brief informeer ik u hierover vanuit mijn verantwoordelijkheid voor de grensoverschrijdende samenwerking met Noordrijn-Westfalen, Nedersaksen en Vlaanderen, mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid, de Minister van Buitenlandse Zaken, de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Hierbij voldoe ik ook aan de toezegging van de Minister-President aan het lid Klaver, zoals gedaan tijdens het Kamerdebat van 18 maart jl. over de actuele ontwikkelingen rond het coronavirus in onze grensregio's (Handelingen II 2019/20, nr. 64, debat over de actuele ontwikkelingen rondom het coronavirus).

Nederland ziet voornamelijk niet de noodzaak om beperkende maatregelen aan de Nederlandse landsgrenzen met Duitsland en België in te stellen. Ook heeft het kabinet tot op heden geen deskundig advies ontvangen dat hier aanleiding toe geeft. Het is in het algemene belang van burgers en bedrijven dat de grenzen met onze buurlanden open blijven en dat de grensregio's aan weerszijden gezamenlijk optrekken. Dit is bijvoorbeeld belangrijk voor de continuïteit van de medische zorg en de distributie van onder andere levensmiddelen. Het kabinet wil daarom in de grensregio's belemmeringen voor grenswerkers voorkomen en een vrije doorgang van het goedertransport blijven waarborgen. Verder is het van belang dat maatregelen tussen de Europese lidstaten worden gecoördineerd. Zoals gemeld in de Kamerbrief «Noodpakket banen en economie» van 17 maart

jl.¹ verwelkomt het kabinet daarom de richtlijnen die de Europese Commissie op 16 maart jl. heeft gepubliceerd. Hierin worden de (juridische) kaders geschetst voor de uitvoering van de grenscontroles aan de buiten- en binnengrenzen en medische checks, en daarbij de informatievoorziening voor reizigers en het goederentransport. Afspraken op Europees niveau verminderen de noodzaak van nationale maatregelen aan de grenzen.

Het kabinet doet tegelijkertijd het dringende beroep om in verband met het virus niet-essentiële reizen naar het buitenland te vermijden. Hiermee wordt onder meer het tanken, winkelen en op vakantie gaan in het buitenland bedoeld. Het is van belang dat mensen dit advies serieus nemen zodat verdere verspreiding van het virus zoveel mogelijk wordt tegengegaan.

Samenwerking met de buurlanden

De lokale autoriteiten zijn goed voorbereid om hun taken uit te voeren en werken nauw samen met de collega's van onze buurlanden. De Commissarissen van de Koning (CdK's) hebben hier een coördinerende rol in en onderhouden daarbij ook contact met het Nationaal Crisiscentrum (NCC) van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de bestaande overlegstructuren voor grensoverschrijdende samenwerking om de mogelijke gevolgen op operationeel niveau inzichtelijk te maken en heeft het kabinet met Vlaanderen, Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen een tijdelijke crisisstructuur ingesteld om te zorgen voor actieve informatie-uitwisseling. Dit moet er voor zorgen dat er goede coördinatie is bij het oplossen van eventuele problemen in de grensregio's. Ook kijkt het kabinet naar het beperken van de gevolgen voor de fiscaliteit en de sociale zekerheid, bijvoorbeeld op het gebied van tijdelijk langere tijd thuiswerken.

Situatie in de Nederlands-Duitse grensregio's

Duitsland heeft op 16 maart jl. restricties ingevoerd voor de grenzen met Oostenrijk, Zwitserland, Denemarken, Frankrijk en Luxemburg. Deze restricties gelden op dit moment niet voor de grens met Nederland. Wel raadt de Duitse overheid met ingang van 17 maart jl. alle niet-essentiële reizen af, ook naar Nederland. Omdat een reis ten behoeve van werk wordt gezien als een essentiële reis, is de passage van grensarbeiders en goederen- en dienstenverkeer tot op heden gegarandeerd. Met het oog op de situatie in de grensregio's onderhoudt het kabinet nauw contact met de Duitse autoriteiten. Zo heeft de Minister-President op 15 maart jl. gesproken met de Minister-President van Noordrijn-Westfalen, de heer Laschet, en op 18 maart jl. met de Minister-President van Nedersaksen, de heer Weil. Daarnaast staat de Minister-President in contact met Bondskanselier Merkel en heeft de Minister van Justitie en Veiligheid contact met zijn ambtsgenoten op zowel regionaal als federaal niveau.

Situatie in de Nederlands-Belgische grensregio's

Sinds 18 maart jl. geldt in België een verbod op niet-essentiële reizen naar het buitenland, waaronder Nederland. Een reis ten behoeve van werk valt niet onder dit verbod, waardoor de passage van grensarbeiders en goederen- en dienstenverkeer tot op heden gegarandeerd is. De Belgische autoriteiten controleren op de naleving van de uitgevaardigde maatregelen. Dit kan in de praktijk leiden tot vertragingen voor grensarbeiders.

¹ Kamerstuk 35 420, nr. 2, bijlage «Internationale en Europese maatregelen om economische gevolgen COVID-19 te mitigeren».

De Minister van Justitie en Veiligheid heeft met zijn ambtsgeenoot Minister De Crem afgesproken om zo snel mogelijk een regeling uit te werken om de vertragingen voor grensarbeiders in vitale sectoren en cruciale beroepen, waaronder medisch personeel, tot het minimum te beperken. Ook heeft de Minister-President op 20 maart hierover gesproken met de premier van België, mevrouw Wilmès.

Dit zijn onzekere tijden en de ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Nauwe samenwerking met onze buurlanden is in deze crisis essentieel. Het kabinet monitort de situatie in de grensregio's daarom voortdurend en blijft zich onverminderd inzetten om de gevolgen voor de grensregio's zo klein mogelijk te houden.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.W. Knops